

دوشنبه ۳۰ تیر ۱۴۰۴ وطن‌امروز شماره ۴۳۶۹	
[سیاسی]	
اخبار	

پسکوف خبر داد

دیدار علی لاریجانی با پوتین

دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین عصر یکشنبه از دیدار و رایزنی علی لاریجانی، مشاور رهبر معظم انقلاب با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه در مسکو خبر داد.

سخنگوی رئیس‌جمهور روسیه اعلام کرد: پوتین امروز (دیروز) در کرملین با علی لاریجانی، مشاور ارشد رهبر عالی ایران دیدار کرده آنها اوضاع خاورمیانه و برنامه هسته‌ای ایران را بررسی کردند.

پسکوف گفت: پوتین در این دیدار بار دیگر بر موضع روسیه در حمایت از ثبات منطقه و راهکار سیاسی برای موضوعات مربوط به برنامه هسته‌ای ایران تأکید کرد.

■ ■ ■

معاون عملیات ارتش:

سامانه‌های آسپ‌دیده پدافند هوایی جایگزین شدند

معاون عملیات ارتش جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگویی، با اشاره به دستاوردهای نیروهای مسلح و ارتش جمهوری اسلامی در دفاع مقدس ۱۲ روزه اظهار داشت: در این جنگ تحمیلی، نخستین اقدامات دشمن صهیونیست علیه سامانه‌های راداری و پدافندی کشور بود که هم‌زمان ما در نیروی پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران شبانه‌روز پای سامانه‌ها بودند و به مقابله با دشمن پرداختند.

امیر دریادار محمود موسوی با اشاره به جنایات رژیم صهیونیستی در این جنگ افزود: رژیم جنایتکار صهیونیستی تهاجم ناجوانمردانه‌ای را به خاک ایران انجام داد و از این تهاجم اهدافی را دنبال می‌کرد.

معاون عملیات ارتش به توانمندی پدافند هوایی در تأمین امنیت آسمان کشور اشاره و عنوان کرد: دشمن صهیونیست به دنبال از بین بردن توان پدافندی ایران بود و بخشی از سامانه‌های پدافندی ما در این جنگ آسیب دید اما تلاش هم‌زمان سامانه‌های آسیب‌دیده جایگزین و در محل‌های از پیش تعیین‌شده مستقر شدند.

وی ادامه داد: ما توانستیم با بهره‌گیری از سامانه‌های موجود و جایگزینی سامانه‌های جدید، فضای کشور را پوشش دهیم و امنیت حریم هوایی ایران عزیز را تأمین کنیم؛ بنابراین دشمن با وجود تلاش‌های مذبحوحانه‌اش نتوانست به اهداف خود برسد.

امیر موسوی با بیان اینکه دشمن صهیونیست به تنهایی وارد جنگ نشد و آمریکا و ناتو به او کمک کردند، گفت: ظرفیت نیروهای مسلح ایران فراتر از این است که رژیم نامشروع صهیونیستی بتواند با آن مقابله کند اما حامیان رژیم غاصب از مانده قبل با جمع‌آوری اطلاعات به این رژیم کمک کردند و ما آمریکا را در جنایات رژیم صهیونی سقیم می‌دانیم.

■ ■ ■

رزمایش مرکب امداد و نجات دریای خزر امروز بر گزار می‌شود

رزمایش مرکب امداد و نجات دریایی ۲۰۲۵ در یای خزر با حضور شناورهای نیروهای دریایی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدراتیو روسیه، از امروز به میزبانی ناوگان شمال نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران برگزار می‌شود.

رزمایش مرکب امداد و نجات دریایی ۲۰۲۵ با شعار «با هم برای دریای خزری ایمن و امن» با حضور نیروهای دریایی ارتش و سپاه، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی و نیروی دریایی جمهوری فدراتیو روسیه با حضور ناظرانی از کشورهای حاشیه دریای خزر بر گزار خواهد شد.

هدف برگزاری این رزمایش ارتقای ایمنی و امنیت دریایی، همچنین افزایش تعاملات دریایی نیروهای دریایی کشورهای حاشیه دریای خزر است.

■ ■ ■

ثبت گزارش رسمی ایران درباره تجاوز نظامی رژیم صهیونیستی در شورای امنیت

نماینده‌ی دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل متحد با ارسال نامه‌ای رسمی به دبیر کل سازمان ملل متحد و رئیس شورای امنیت، گزارش جامع و به‌روزشده‌ای را از جنایات رژیم صهیونیستی، بویژه کودکان و زنان شهیدشده در جریان ۱۲ روز تجاوز نظامی علیه جمهوری اسلامی ایران ارائه و خواستار ثبت و توزیع آن به عنوان سند رسمی شورای امنیت شد.

■ ■ ■

موافقت مجلس با بررسی لایحه سازمان ملی مهاجرت طبق اصل ۸۵

در جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی، تقاضای عده‌ای از نمایندگان مجلس درباره رسیدگی به لایحه ساختار، وظایف و اختیارات سازمان ملی مهاجرت طبق اصل ۸۵ قانون اساسی (بررسی در کمیسیون به جای صحن)، در دستور کار قرار گرفت.

در نهایت بعد از ارائه نظرات موافقان و مخالفان، نمایندگان با ۱۷۳ رای موافق، ۶۸ رأی مخالف و ۳ رای ممتنع از مجموع ۲۴۴ نماینده حاضر در جلسه با بررسی این لایحه موافقت کردند.

محمدباقر قالیباف اعلام کرد: این لایحه در کمیسیون مشترک با حضور اعضای کمیسیون‌های امنیت ملی و شوراها بررسی می‌شود.

در اصل ۸۵ قانون اساسی آمده است: «سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. مجلس نمی‌تواند اختیار قانون‌گذاری را به شخص یا هیأتی واگذار کند ولی در موارد ضروری می‌تواند اختیار وضع بعضی قوانین را با رعایت اصل هفتادودوم به کمیسیون‌های داخلی خود تفویض کند، در این صورت این قوانین در مدتی که مجلس تعیین می‌کند، به صورت آزمایشی اجرا می‌شود و تصویب نهایی آنها با مجلس خواهد بود.»

فارن افرز: ایران به نخستین کشور تاریخ تبدیل شد که یک قدرت دارای سلاح هسته‌ای را به این شدت مورد حمله قرار داده است

سنت‌شکنی با خیبرشکن

این توانمندی شامل موشک‌های بالستیک با برد ۲۰۰۰ کیلومتر، مانند موشک‌های سری خرمشهر و سجیل، خیبرشکن و پهپادهای پیشرفته‌ای مانند «شاهد ۱۳۶» و «شاهد ۱۳۹» است که توانایی حمل کلاهک‌های سنگین دفاعی را تشدید کرده و باب کارشنکی و پهپادهایی‌های پرواز در مسیرهای پیچیده را دارند. این فناوری‌ها همراه با توانایی در تولید انبوه و به‌کارگیری این تسلیحات در مقیاس بزرگ، به ایران اجازه داده است تهدیدی معتبر علیه اسرائیل ایجاد کند. برخلاف تسلیحات هسته‌ای که توسعه و نگهداری آنها هزینه‌بر و پیچیده است، برنامه موشکی ایران اقتصادی‌تر، سریع‌تر در توسعه و انعطاف‌پذیرتر در کاربرد است. این موضوع به ایران این امکان را داده که بدون ورود به رقابت تسلیحات هسته‌ای که البته هیچ زمانی در دکترین دفاعی کشور نبوده، از قدرت نظامی مؤثری برخوردار باشد.

نگرانی اسرائیل از این توانمندی موشکی به حدی است که نتانیاہو در اظهارات اخیر خود تأکید کرده برد موشک‌های ایران باید محدود شود. این درخواست نه‌تنها نشان‌دهنده تهدید مستقیم این موشک‌ها برای اسرائیل است، بلکه بیانگر این واقعیت است که ایران توانسته با تمرکز بر تسلیحات متعارف، بازدارندگی هسته‌ای اسرائیل را بی‌اثر کند.

■ **پایان یک دوره تاریخی**

از زمان پایان جنگ دوم جهانی، دکترین بازدارندگی هسته‌ای بر این اصل استوار بود که وجود تسلیحات هسته‌ای مانع درگیری‌های مستقیم بین قدرت‌های هسته‌ای می‌شود. این اصل، که به «ثبات هسته‌ای» معروف است، بیش از ۸۰ سال از بروز جنگ‌های بزرگ بین قدرت‌های هسته‌ای

بعد از تهاجم به ایران، مطالبه صحیحی برای تجهیز نیروهای مسلح شکل گرفته که نیاز به تحقق الزاماتی دارد

جنگ اسلحه‌می خواهد

وجود داشت، خیلی زودتر و حداقل از زمان تشدید تنش در منطقه باید در دستور کار هر دو دولت اصلاح‌طلب و اصولگرا قرار می‌گرفت.

اما حالا گروهی که بارها در آزمون مسؤولیت اجرایی شکست خورده‌اند، به جای تقدیر از نیروهای مسلح برای برداشتن بار تأمین مالی از روی دوش دولت، اندک مسیرهای موجود برای تأمین امنیت کشور را نیز می‌خواهند مسدود کنند. البته مسیر درست اقتصاد باز کردن هرچه بیشتر دست مردم و بخش خصوصی است اما نهاد نظامی آن هم در شرایط جنگی آخرین نهادی است که برای تحقق این مطالبه باید سراغش رفت، نه نخستین آن. ضمن آنکه گذاشتن چنین مسیری پیش روی نیروهای مسلح نیز منوط به این است که تحقق تکالیف مالی دولت‌های مختلف در قبال نیروهای مسلح تضمین شود، نه اینکه مسؤولان مختلف با سلیقه شخصی از انجام وظایف‌شان در قبال تأمین امنیت کشور سر باز زده و برخی بیرون‌گودنیشان نیز بستن همین آب باریکه موجود بر نیروهای مسلح را تجویز کنند.

■ **کوتاهی تکراری**

نگاه سهل‌انگانه به مسائل امنیتی البته موضوع جدیدی نیست. سردار شهید سپهبد محمدحسین باقری، رئیس سابق ستادکل نیروهای مسلح ۴ سال پیش طی گفت‌وگویی درباره اثر منفی بی‌توجهی میرحسین موسوی، نخست‌وزیر ایران در زمان جنگ به این مساله، خاطره‌ای از اینگونه نقل می‌کند: «در دوران جنگ تحمیلی، ایران ۱۲ تا ۱۴ درصد بودجه کشور را به پخش دفاع اختصاص می‌داد اما در طرف مقابل، وضعیت عراق متفاوت بود. عراق وقتی جنگ را آغاز کرد، ۳۰ میلیارد دلار ذخیره ارزی داشت و در طول جنگ ۷۰ میلیارد دلار کمک خارجی دریافت کرد. با این حال، وقتی جنگ به پایان رسید، عراق ۱۰۰ میلیارد دلار بدهی داشت. این یعنی عراق در مجموع ۲۰۰ میلیارد دلار برای جنگ هزینه کرد. در مقابل، کل هزینه‌های ما در ایران چیزی حدود ۲۰ میلیارد دلار بود؛ یعنی نسبت هزینه‌های ما به عراق یک به ۱۰ بود.

من در عملیات کربلای ۵ (سال ۱۳۶۵) در هیات وزیران حضور پیدا کردم و گزارش‌های ارائه دادم. تابلویی گذاشتیم و گفتیم: «ارتش عراق ۱۱۰ تیپ دارد. از این ۱۱۰ تیپ بعضی حدود ۱۰۰ درصد و کمترین آن نیز ۴۰ درصد منهدم شده‌اند. اگر ما فقط یک ماه دیگر در کربلای ۵ به این جنگ ادامه دهیم، حتماً پیروزی فیزیکی جنگ را به دست خواهیم آورد. به ما کمک کنید». دولتی‌ها اما گفتند: «همین است، توان ما همین است». در حالی که از سراسر استان‌ها خبرهایی به ما می‌رسید که نشان می‌داد می‌توانستند کمک بیشتری کنند».

سردار شهید باقری در ادامه صحبت‌هایش را با عنوان درد دل‌های یک رزمنده اینگونه ادامه می‌دهد: «هر جایی از کشور که سنگر درست شد، هر کس در آن سنگر خدمت می‌کرد. جنگ برای امام خمینی(ره) خیلی مهم بود اما شاید برای دیگران آنقدر اهمیت نداشت. مشکلاتی بود که در جای خودش باید درباره‌شان بحث شود».

کوتاهی در تأمین نیازهای جنگ با عراق اما باعث شد

ایران ناچار شود بیش از ۱۸ ماه بعد به آتش‌بسی تن دهد

که امام آن را «جام زهر» توصیف کردند. اگرچه جنگ ۸

ساله نهایتاً با توجه به عدم تحقق اهداف صدام، همچنین

راهی‌ی تمام خاک ایران از اشغال به پیروزی ما منتهی

شد اما ایران می‌توانست عیار این پیروزی را با عقب راندن

چنین کارشنکی‌هایی باعث شد ۲۲ تیر مجلس طرحی با عنوان «تقویت بنیه نیروهای مسلح را تصویب کند». اگرچه پیش از این دولت در لایحه بودجه به همین وظیفه مکلف شده بود اما تصویب این طرح مطالبه تقویت بنیه برای تأمین هزینه‌های مالی آزمایش‌های موشکی مجبور به فروش زمین شده‌اند. این خبر باعث شد طیفی از حامیان دولت روحانی واکنش نشان داده و برای رفع اتهام گویند این ماجرا اساساً مشروع بوده است. مشکل مالی مربوط به هر ۲ دولت احمدی‌نژاد و روحانی است، نه فقط یکی از آنها. این مثال، کم‌توجهی به مسائل نظامی را به عموم دولت‌ها

تعمیم می‌دهد. جدا از صحت و سقم چنین خبری، آنچه ارزشمند است این است که مطالبه عمومی بدین‌ترین طیف‌های جامعه از «چرا پول‌های‌مان را صرف موشک می‌کنیم» به چرا «پول‌های‌مان را علاوه بر موشک صرف جنگنده و پدافند نکرده‌ایم» تغییر کرده است. این مطالبه رو به جلو باعث شده جریان‌های سیاسی که زمانی معتقد بودند «دنیای امروز دنیای گفتمان‌هاست نه موشک‌ها» امروز دقت نظر به خرج دهند مبادا اسرشار در لیست تضعیف‌کنندگان قدرت نظامی کشور نوشته شود. همین مطالبه باعث می‌شود دستگاه‌های مختلف ناچار شوند در برابر مطالبه منطقی تقویت بنیه نظامی سر خم کنند؛ مطالبه‌ای که قرآن کریم نیز در آیه ۶۰ سوره انفال اینگونه بر آن تأکید دارد: «برای مقابله با آنها هر چه در توان دارید از نیرو و از اسب‌های ورزیده آماده سازید، تا به وسیله آن، دشمن خدا و دشمن شما را شکست دهید» و دشمنان دیگری غیر از اینها که شما آنها را آیه علت نفاق‌شان] نمی‌شناسید و خدا آنها را می‌شناسد و هر چه در راه خدا او تقویت اسلام] اتفاق کنید، بی‌کم و کاست به شما بازگردانده می‌شود و به شما ستم نخواهد شد».

■ **مصادیق به‌روز از بی‌توجهی به مباحث دفاعی وجود دارد**
در عینی‌ترین ماجرا درباره مساله کم‌توجهی به الزام تقویت بنیه دفاعی، عدم تأمین سهم نیروهای مسلح از بودجه ۱۴۰۴ مورد توجه قرار دارد. در بودجه ۱۴۰۴ به ادعای رسانه‌های دولتی بودجه نظامی کشور ۲ برابر شده است اما تحقق این بودجه در عمل با چالش مواجه شد. ۱۷ خرداد یعنی کمتر از یک هفته پیش از آغاز جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، عبدالناصر همتی، وزیر برکنارشده اقتصاد، در سخنانی پیرامون تعاملات خود با نهادهای مختلف بیان کرد: «یک بار سرلشکر باقری نامه‌ای به من نوشتند و تأکید کردند مسائل امنیتی مهم است و نیاز به تأمین مالی دارد اما من به ایشان گفتیم مسؤول تورم و نقدینگی هستم و این مسؤولیت را نمی‌توانم بپذیرم». انتشار چنین خبری فارغ از اینکه جز تخریب وجهه رئیس ستاد کل نیروهای مسلح کارایی ندارد، بخشی از اسرار نظامی محسوب شده و انتشار علنی آن پاسی درباره وجود شکاف بین دولت و نهادهای نظامی ساطع کرد و در ماجرای نبرد اخیر شاهد بودیم رژیم صهیونیستی تا چه اندازه بر چنین شکاف‌هایی سرمایه‌گذاری کرده بود.

جلوگیری کرد. با این حال، حملات ایران به اسرائیل این فرض را به چالش کشید. فارن افرز در این باره می‌نویسد: «با شلیک‌های پیاپی ایران به اسرائیل، نخستین باری بود که شهرهای یک قدرت هسته‌ای به این شدت مورد حمله قرار گرفت». این موضوع نشان داد بازدارندگی هسته‌ای دیگر به تنهایی نمی‌تواند از یک قدرت هسته‌ای در برابر حملات متعارف پیشرفته محافظت کند. ایران، بدون داشتن تسلیحات هسته‌ای، با تکیه بر توان موشکی خود توانست این فرض را نقض کند و نشان دهد پیشرفت‌های فناوری نظامی، مانند موشک‌های بالستیک و پهپادهای می‌تواند توازن قدرت را به نفع کشورهای غیر هسته‌ای تغییر دهد.

ایسن تغییر پارادایم به یک دلیل عمده رخ داده است. پیشرفت‌های فناوری نظامی ایران امکان انجام حملات دقیق و گسترده را فراهم کرده است. موشک‌های بالستیک، با قابلیت هدف‌گیری دقیق و برد بلند، همراه با پهپادهای پیشرفته، به ایران اجازه داده به هر هدفی در عمق خاک دشمن نفوذ کند.

■ **پیامدها و نگرانی‌های اسرائیل**

ناتوانی بازدارندگی هسته‌های اسرائیل در برابر حملات ایران پیامدهای عمیقی بر صهیونیست‌ها دارد. نگرانی اسرائیل از برنامه موشکی ایران که نتانیاہو به آن اشاره کرده، ریشه در این واقعیت دارد که این برنامه نه‌تنها تهدیدی مستقیم برای سرزمین اشغالی است، بلکه توانایی اسرائیل برای اثر بر تری هسته‌ای خود را تضعیف می‌کند.

برخلاف تسلیحات هسته‌ای که استفاده از آنها به دلیل تبعات فاجعه‌بار سیاسی و انسانی محدود است، موشک‌های بالستیک و پهپادهای ایران می‌توانند به صورت متعارف و با هزینه کمتر به کار گرفته شوند، در حالی که تأثیر استراتژیک مشابهی دارند. این موضوع اسرائیل را در موقعیت دشواری قرار داده است، زیرا سامانه‌های دفاع هوایی رژیم، پهپادی ایران آسیب‌پذیر، را بهتر است بگویم ناکام هستند. حملات موشکی و پهپادی ایران به اسرائیل در ژوئن ۲۰۲۵ که به گزارش فارن افرز بزرگ‌ترین حمله نظامی به خاک یک قدرت هسته‌ای بود، نه‌تنها نشانه‌ای از پایان دوره تاریخی بازدارندگی هسته‌ای است، بلکه بر اهمیت تمرکز ایران بر توانمندی موشکی که جای تسلیحات هسته‌ای تأکید کرد. ایران، بدون نیاز به سلاح هسته‌ای، با تکیه بر موشک‌های بالستیک خود توانست بازدارندگی هسته‌ای اسرائیل را به چالش بکشد.

کامل ارتش عراق و چه بسا نابودی رژیم بعث خیلی زودتر از آنکه آمریکا بخواهد یا در منطقه بگذارد بیشتر کند.

■ **کاهلان جنگ همچنان روی همان دور**

میرحسین موسوی ۲ دهه بعد از جنگ با برپا کردن غائله ۸۸ امیدواری به آشوب در ایران را در ذهن سیاست‌گذاران غرب بیشتر کرد و تلاش امروز اسرائیل برای تجزیه ایران از طریق لشکر کشی و آشوب داخلی تا حد زیادی متأثر از چنین جمع‌بندی‌ای است. رهبر انقلاب در سخنرانی‌شان در ۲۴ اردیبهشت ۹۸، به نامه‌نگاری‌های باراک اوباما، رئیس‌جمهور وقت آمریکا اشاره کردند و اظهار داشتند: «اوباما یک نامه «فدایت شوم» برای ما نوشت و ما هم بعد از مدتی یک جوابی به او دادیم و بلافاصله نامه دوم را نوشت: من می‌خواستم باز هم جواب بدهم که فتنه ۸۸ پیشامد کرد. خوشحال رفتند سراغ فتنه‌گرها و دفاع از فتنه؛ حمایت از فتنه. به مجرد اینکه فتنه‌ای اینجا راه افتاد، همه آن حرف‌هایی که قبلاً زده بودند، آن اظهار ارادت‌ها، کانه فراموش‌شان شد و به جریان فتنه علیه جمهوری اسلامی ملحق شدند».

۱۶ سال بعد کسی که ایده خیابان به گسترده‌ترین شکل آن را به غربی‌ها یاد داد، بعد از یک جنگ ۱۲ روزه در حالی که طرف غربی به اهداف خود برای براندازی نظام نرسیده، همان بیانیه ۱۴۰۱ خود را رونوشت کرده و با مطالبه تشکیل مجلس موسسان، همان رویای هر باد رفته نتانیاہو برای براندازی را از مسیر سیاسی مطالبه می‌کند.

■ **تأمین امنیت، قربانی دعواهای سیاسی نشود**

تأکید بر لزوم تأمین مالی نیروهای مسلح با این هدف مطرح می‌شود که مهم‌ترین عامل بازدارندگی کشور در برابر نیروهای متخاصم جدی گرفته شود، نه اینکه برخی با چنین مطالبه‌ای کشور را متهم کنند ایران به دلیل نداشتن بودجه مالی از جنگ عقب‌نشسته و با تأمین مالی باید مسیر ورود بی‌محابای ایران به یک کارزار گسترده نظامی باز شود. چنین قرآنی خود که یک روایت شکست از حماسه اخیر محسوب شده و اتفاقاً طرف مقابل را به تداوم ماجراجویی ترغیب می‌کند. هم‌زمان پرداختن به موضوع خلاهای مالی باعث می‌شود پاسخی به جناح‌هایی ارائه شود که تحت تأثیر تقابل‌های سیاسی غیرفنی با تکرار پیرسمد عبارت «نفوذ» باب تخریب نیروهای مسلح، همچنین رقبای سیاسی خود را فراهم کنند. پاسخ متقابل به این جناح این است که اتهام نفوذ را آن هم در عصر تکنولوژی که روش‌های گسترده‌ای برای برتری برتری اطلاعاتی رقیب فراهم می‌آورد، نباید بدون دلیل به همه نسبت داد، چرا که هیچ آورده‌ای جز کسب منفعت سیاسی به قیمت تزریق ترس به افکار عمومی ندارد.

اگر همچنان این گروه معتقد به نفوذ گسترده هستند، این سوال در مقابل آنها قرار می‌گیرد: چرا به افراد مؤثر در اخلاص تأمین مالی نیروهای مسلح که بعضاً هم‌جناحی سیاسی خودشان هستند، چنین اتهامی وارد نمی‌آورند. البته منظور این گزارش نیز ارائه چنین قرآنی نیست و ریشه چنین کاهلی‌هایی، بیشتر در عدم درک اهمیت تأمین نیازهای دفاعی است که برخی چهره‌های مطرح سیاسی نیز به آن گرفتار شده و عبارت مشهور «دنیای فردا دنیای گفتمان‌هاست نه موشک‌ها» معروف‌ترین آن است اما بهانه‌جویان به جای موضع گرفتن در قبال این است که غلط و مطالبه اصلاح رویه‌های فکری و کارشناسی آسیب‌زا را ترجیح می‌دهند مساله امنیت کشور را به نفع دعوهای جناحی مصادره کنند.